

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНСТИТУТУ МЕДІАЦІЇ

медіація (англ. Mediation – посередництво) — вид альтернативного врегулювання спорів, метод вирішення спорів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту. таким посередником може бути адвокат, котрий вправі виконувати функції медіатора як на професійній, так і на непрофесійній основі (якщо тільки він одночасно не є адвокатом однієї із сторін). така діяльність адвоката щодо виконання функцій медіатора не порушує положень Закону Про адвокатської діяльності та адвокатуру та кодексу професійної етики адвоката.

Основні переваги при використанні адвоката – медіатора

виконання ролі медіатора адвокатом, в порівнянні з іншими особами, дає явні переваги у врегулюванні правових спорів, а саме:

- За наявності взаємної згоди сторін спору, адвокат може надати кваліфіковану юридичну допомогу в підготовці дійсної і такої, що може бути виконана медіативна угода з метою забезпечення її змісту відповідного законодавства, і при необхідності затвердження її судом в якості мирової угоди;

- адвокат може забезпечити найбільш повне використання наданих законодавством можливостей при узгодженні сторонами умов медіативної угоди, а також розширити правові ресурси усіх боків;

- як спеціальний суб'єкт – адвокат, відповідно до Закону Про адвокатську діяльність, наділений спеціальними повноваженнями по напряму адвокатських запитів в органи державної влади, органи місцевого самоврядування, громадські об'єднання та інші організації, що у разі наявності такої потреби і згоди сторін може надати позитивний ефект в отриманні відсутньої інформації;

- При здійсненні адвокатом медіативної діяльності, на нього також поширюються встановлені кодексом професійної етики

принципи і норми професійної поведінки адвоката;

- встановлений Законом про адвокатську діяльність режим адвокатської таємниці, як не можна краще відповідає базовому принципу медіації – конфіденційність. адвокатська таємниця поширюється не тільки на сам факт звернення до адвоката-медіатора, але також і на будь-які відомості, отримані в ході медіації, або пов'язані з її організацією і проведенням;

- встановлені Законом про адвокатську діяльність гарантії професійної незалежності адвоката дозволяють адвокату-медіатору найбільш ефективно забезпечувати дотримання режиму конфіденційності медіації.

основні принципи медіації

- Незалежність медіатора. кожній зі сторін надається право самостійно обрати медіатора з реєстру незалежних медіаторів уцм.

- Правомочність сторін. медіація може бути перервана або припинена у будь-який час за ініціативи будь-кого з учасників медіації

- Гнучкість процедури. через те, що сторони спору мають погодитися з усіма домовленостями, досягнутими в результаті медіації, вони зберігають контроль за процесом. рішення приймається сторонами добровільно, без тиску з боку медіатора.

Не зважаючи на переваги, які несе медіація, існують і певні прогалини.

1. чимало науковців непопулярність застосування медіації вбачають перш за все у відсутності достатнього нормативного матеріалу та нерегульованості самої її процедури.

2. в Україні об'єктивно бракує професійних медіаторів, які б могли надавати послуги клієнту на якісному рівні.

3. медіації не вистачає піару.

4. Ще однією перешкодою для медіації є консервативність.

5. однією із найгостріших проблем є реалізація таких принципів медіації як добровільність та ініціативність.

6. медіація у кримінальних справах — це ще один правовий інститут, який намагаються запровадити у вітчизняне законодавство. цей процес супроводжується численними дискусіям. так, його противники вбачають у ньому завуальовану форму інституту звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим, передбаченого ст. 46 кримінального

кодексу України, і стверджують, що з урахуванням реалій сьогодення він лише закріпить можливість більш забезпеченим верствам населення відкупитися від потерпілого та уникнути кримінальної відповідальності. Прихильники ж наполягають на принциповій змістовній різниці між примиренням і медіацією та закликають до його негайної імплементації.

Процедура медіації

чи є сенс застосовувати медіацію, коли вже розпочато судову процедуру?

Безперечно, так. результат розгляду справи у суді зазвичай важко передбачити, а сама процедура судового розгляду залишається поза контролем сторін. відомо, що забезпечити виконання навіть сприятливого для сторони рішення може бути проблематично. саме безпосередня участь сторін у виробленні взаємоприйнятного рішення підвищує гарантії того, що домовленість буде дотримана і виконана у майбутньому. статистика підтверджує, що угоди, досягнуті в результаті медіації, виконуються набагато сумлінніше, ніж судові рішення. до того ж, якщо сторона не задоволена результатами медіації, ніщо не перешкоджає їй звернутися до суду або повернутися до судового розгляду.

яка юридична вага угод, досягнутих у результаті медіації?

Загалом угода, укладена в результаті медіації, може мати силу цивільно-правового договору за умови її відповідного посвідчення. у разі потреби, з угодою, укладеною після завершення медіації, сторони можуть:

- звернутися до нотаріуса для нотаріального посвідчення досягнутих домовленостей;
- звернутися до суду для укладення мирової угоди;
- укласти договір, підписаний уповноваженими особами сторін і посвідчений ними у належному порядку.